

SİRKÜLER: 2021/2: 7262 sayılı Kanunla TTK'nin Defter Tutma Yükümlülüğü, Pay Senedi Bastırılması, Hamiline Yazılı Pay Senetlerinin Devri Hükümlerinde Değişiklik Yapıldı.

TARİH :06.01.2021

31 Aralık 2020 tarihli ve 31351 sayılı (5. Mükerrer) Resmi Gazete'de yayımlanan 7262 Sayılı "Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun"un 27 ila 34 üncü maddeleri ile 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK)'nin; defter tutma yükümlülüğü, pay senedi bastırılması, hamiline yazılı pay senetlerinin devri hükümlerinde değişiklik ve düzenlemeler yapılmıştır. Yapılan değişiklikler başlıklar halinde aşağıda özetlenmiştir.

1) Ticaret Bakanlığı'na Pay Defteri, Yönetim Kurulu Karar Defteri İle Genel Kurul Toplantı Ve Müzakere Defterinin Elektronik Ortamda Tutulmasını Zorunlu Kılma Yetkisi Verilmiştir

7262 sayılı Kanunun 27'nci maddesiyle, TTK'nin "Defter tutma yükümlülüğü" başlıklı 64'üncü maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ticaret Bakanlığı, pay defteri, yönetim kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterinin elektronik ortamda tutulmasını zorunlu kılabilir. Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri saklıdır."

Bu maddenin değişiklik gerekçesinde, şirketler ihtiyari olarak pay defterini, şirketin muhasebesi ile ilgili olan defterler gibi istedikleri takdirde elektronik ortamda tutabildiği, yapılan düzenlemede pay defterinin kaybolması, mükerrer pay defteri tutulması gibi uygulamada karşılaşılan sorunların önüne geçilmesi, hisse devirleri kayıt altına alınarak ortaklık ve buna bağlı hakların korunması, şirketler topluluğunda hakim ve bağlı ortakların kolay tespitine imkan tanınması, gerçek ortaklık yapısının sağlıklı bir şekilde ortaya konulması amaçlanarak Ticaret Bakanlığına pay defterinin elektronik ortamda tutulmasını zorunlu kılma yetkisi verildiği belirtilmiştir. Gerekçede ayrıca, yönetim kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterinin kaybolması durumunda şirketler tarafından yaşanan mağduriyetlerin önüne geçilmesi ve çift defter tutulmasının önlenmesi amacıyla Ticaret Bakanlığına bu defterlerin de elektronik ortamda tutulmasını zorunlu kılma yetkisi verildiği, Bakanlığın bu yetkisini şirketlerin türü ve faaliyet alanları gibi belirleyeceği esaslara göre kullanabileceği de belirtilmiştir.

2) Hamiline Yazılı Pay Senetlerinin Bastırılmasında Ve Devrinde Merkezi Kayıt Kuruluşuna Bildirim Yükümlülüğü Getirilmiş ve Devrin Hüküm İfade Etmesi Bu Bildirimin Yapılmış Olmasına Bağlanmıştır

7262 sayılı Kanunun 31 inci maddesiyle, TTK'nin 486 ncı maddesinin ikinci fıkrasına eklenen aşağıdaki cümleyle, yönetim kurulunun, hamiline yazılı pay sahipleri ile sahip oldukları paya ilişkin bilgileri, senetleri pay sahiplerine dağıtmadan önce Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirmesi yükümlülüğü getirilmiştir.

"Hamiline yazılı pay sahipleri ile sahip oldukları paya ilişkin bilgiler, senetler pay sahiplerine dağıtılmadan önce Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirilir."

7262 sayılı Kanununun 32 nci maddesi ile yukarıdaki düzenleme paralelinde 6102 sayılı 489 uncu maddesi yeniden düzenlenmiştir. Yapılan düzenlemeye göre,

- Hamiline yazılı pay senetlerinin devrinin, şirket ve üçüncü kişiler hakkında, ancak zilyetliğin geçirilmesi suretiyle payı devralan tarafından devrin Merkezi Kayıt Kuruluşuna yapılacak bildirimle hüküm ifade edeceği hükme bağlanmıştır. Devrin Merkezi Kayıt Kuruluşuna bu şekilde bildirilmemesi hâlinde, hamiline yazılı pay senedine sahip olanlar, bu Kanundan doğan paya bağlı haklarını gerekli bildirim yapılınca kadar kullanamayacaklardır
- Hamiline yazılı pay senedine bağlı hakların şirkete ve üçüncü kişilere karşı ileri sürülmesinde bildirim tarihi esas alınacaktır.
- Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından hamiline yazılı pay senetleriyle ilgili tutulan kayıtlar yetkili kılınmış mercilerle paylaşılacaktır.
- Hamiline yazılı pay senetleriyle ilgili kayıtların tutulmasına ilişkin usul ve esaslar ve bu kayıtlarla ilgili verilecek hizmet kapsamında alınacak ücret Ticaret Bakanlığınca bir tebliğ ile belirlenecektir.

Maddenin yeni şekli aşağıdaki gibidir:

MADDE 489 – (1) *Hamiline yazılı pay senetlerinin devri, şirket ve üçüncü kişiler hakkında, ancak zilyetliğin geçirilmesi suretiyle payı devralan tarafından Merkezi Kayıt Kuruluşuna yapılacak bildirimle hüküm ifade eder. Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirimde bulunulmaması hâlinde, hamiline yazılı pay senedine sahip olanlar, bu Kanundan doğan paya bağlı haklarını gerekli bildirim yapılınca kadar kullanamaz.*

(2) Hamiline yazılı pay senedine bağlı hakların şirkete ve üçüncü kişilere karşı ileri sürülebilmesinde Merkezi Kayıt Kuruluşuna yapılan bildirim tarihi esas alınır.

(3) Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından hamiline yazılı pay senetleriyle ilgili tutulan kayıtlar, ilgili kanunlar uyarınca yetkili kılınmış mercilerle paylaşılır.

(4) Hamiline yazılı pay senetlerinin Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirilmesi ve kaydedilmesine ilişkin usul ve esaslar ile bu kapsamda alınacak ücretler Ticaret Bakanlığınca çıkarılan tebliğle belirlenir.”

3) Hamiline Yazılı Pay Sahipliği Bildirimi Yükümlülüğünün Yerine Getirilmemesinde Uygulanacak Cezai Yaptırım

7262 sayılı Kanununun 33'üncü maddesi ile TTK'nin suçlar ve cezalara ilişkin 562 nci maddesine yeni bir fıkra eklenmiştir. Hükümlerle, hamiline yazılı pay senedi çıkaran anonim şirketlerde, hamiline yazılı pay sahipliğine ilişkin bilgileri Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirmeyen şirketler ile hamiline yazılı pay senedini devralmasına rağmen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyen pay sahipleri hakkında uygulanacak idari yaptırım düzenlenmiştir.

Buna göre;

- Hamiline yazılı pay senedi çıkaran anonim şirketlerde, hamiline yazılı pay senedi çıkarıldığında hamiline yazılı pay sahipliğine ilişkin bilgileri Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirmeyen şirketler 20.000 (yirmi bin) Türk lirası,
- Hamiline yazılı pay senedini devralmasına rağmen bildirimde bulunmayan pay sahiplerine 5.000 (beş bin) Türk lirası,

idari para cezası uygulanacaktır.

4) Kanunun Yürürlük Tarihinden Önce Çıkarılmış Hamiline Yazılı Pay Senetleri Sahipliğinin Bildirimi

7262 sayılı Kanununun 34. Maddesiyle TTK'na eklenen Geçici 14. Madde ile çıkarılmış mevcut hamiline yazılı pay senetlerinin Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirimde bulunulması konusunda aşağıdaki düzenleme yapılmıştır:

- Hamiline yazılı pay senedine sahip olanlar 31/12/2021 tarihine kadar Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirilmek üzere pay senetleri ile birlikte ilgili anonim şirkete başvuracaklardır,
- Bu başvuru üzerine anonim şirket yönetim kurulu, beş iş günü içinde hamiline yazılı pay sahipleri ile sahip oldukları paya ilişkin bilgileri Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirecektir
- Pay sahipleri anonim şirkete başvurmazsa TTK'dan doğan paya bağlı haklarını gerekli başvuru yapıncaya kadar kullanamayacaklardır.
- Bu düzenleme uyarınca başvuruda veya bildirimde bulunmayanlara 5.000 TL idari para cezası uygulanacaktır.

5) Türk Ticaret Kanunu'nda Yapılan Diğer Değişiklikler

7262 sayılı Kanununun 28, 29 ve 30. Maddeleri ile ayrıca yukarıda yer verilen hamiline yazılı payların Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirimde bulunulması konusundaki değişikliklere paralel olmak üzere TTK'nın 415, 417 ve 426'ncı maddelerinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

TTK 417. Maddede yapılan düzenlemeye göre, halka açık olmayan anonim şirketlerde hamiline yazılı pay senetleri bakımından yönetim kurulunun pay sahipleri çizelgesini Merkezi Kayıt Kuruluşu'ndan sağlayacağı listeye göre düzenlemesi hükme bağlanmıştır. Bu nedenle hamiline yazılı pay senedi sahipleri bakımından genel kurula giriş kartı alma usulü kaldırılmıştır.

6) Değişikliklerin Yürürlüğe Gireceği Tarih

Hamiline yazılı pay senetlerinin Merkezi Kayıt Kuruluşu'na bildirimde bulunulması ve buna bağlı TTK'da yapılan değişiklikler **1/4/2021** tarihinde yürürlüğe girecektir.